

V I E N Y B Ė

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 32 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 RUGPIŪČIO (AUGUST) 21 D.

Tel. Applegate 7-7257

KAINA 15 C

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Siaurinės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė Pietų Amerikoje laimėjo net trylika rungtynių. Trylika iš septyniolikos, tai jau tikrai didelio dėmesio verta pergalė.

Na, jiems, o kartu ir jų tolimai, laikinai netekusiai laisvės, tėvynėi iš tikrųjų daug dėmesio buvo parodyta. Visoje Pietų Amerikos spaudoje — ispaniškoje ir portugalishkoje — tik ir mirgėjo lietuvių ir Lietuvos vardai.

New Yorko lietuviai, ypač sporto mėgėjai, sugrįžusius vyrus pasitiko su išskėstomis rankomis — su vaišėmis ir sveikinimais.

Bet... čia būta ir atoslūgio. Pracitą sėkmadienį įvykusioje "parodomose" rungtynėse su Lietuvių Atletų Klubo komanda svečiai pralaimėjo keturiais taškais...

Tai B dalies pateisinama: kelionės nuovargis ir "tamtadrita" pačiame New Yorke. Pagaliau ir Jėzus Kristus yra pasakęs, kad namie žmogus ne pranašas.

"Ar bus trečioji tautininkų partija?" — klausia Jono Kardoelio Nepriklausomoji Lietuva.

Mat, anot Montrealio savaitraščio redaktoriaus, "kai V. Rastenis prisipažino, kad "Tiesos" paduoti jo parodymų atpasakojimai yra tikslūs, o tie parodymai, daugelio tautininkų manymu, vis dėlto neleistini asmeniui, pretenduojančiam į vadus," tai, girdi, Tysliava su Meškauskai sumanę "iš jau esamų dviejų tautininkų grupių pasidaryti sau palankią trečią grupę."

Keičiasi laikai ir Kardelis. Redaguodamas Lietuvos Žinias, Jonas meldavosi, kad tautininkų "partija" susikiltų, kaip molinis puodas. Bet dabar jis, išsibridęs į švento Lauryno upę, Jono Krikštytojo balsu mus gaudena: "bendras visų pageidavimas, kad tautininkai geriau pasilikty, kaip esą..."

Neveltui lenkai sako, kad "szlachcic na zagrodzie rowien wojewodzie."

Be gikalo Kardelis nemiega. Trečiosios tautininkų partijos nėra ir negali būti jau vien dėl to, kad dar nėra pirmųjų dviejų tautininkų partijų.

Na, bet jeigu jos ir būtų. Nepriklausomos Lietuvos redaktorius, rodo, turėtų žinoti, kad kiekvienos politinės par-

(Nakelta į 4 psl.)

Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė prie New Yorko miesto rotušės, viceburmistrai O'Keefe (viduryje) improvizuojant žaidimą su sviediniu. Grįžę iš Pietų Amerikos krepšinininkai buvo oficialiai priimti rotušėje.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Tarptautiniai užkulisiai

Penkiolika metų pavėlavus

1945 METAIS KARAS NEPASIBAIGĖ. AMERIKA NETURĖTŲ KRATYTIŠ OFENZYVINĖS KARINĖS SĄJUNGOS SU VOKIETIJA. TOKIA IDĖJA DAR NETURI POPULIARUMO. EISENHOWERIO VIZITO BONNOJE AKYVAIZDOJE

Šešias savaitę prez. D. Eisenhoweris išskrenda į Europą. Pirminiame kelionės plane visai nebuvo numatyta aplankyti Vakarų Vokietijos sostinę Bonną. Tai sužinojęs kancleris Adenaueris pakėlė tokį triukšmą, kad Washingtono buvo suprasta, jog būtų didelis politinis netaktas, aiškinantis dėl N. Čiurščiovo pakvietimo į Ameriką, aplankyti Bonną t. y. vienintelį mūširdy amerikiečių talkininką Europoje. Dėl to kelionės dienotvarkė buvo pakeista taip, kad prezidentas visų pirma, kad ir 8 valandom, skrenda į Bonną.

Vienybė paskutiniuoju laiku daug dėmesio skyrė vokiškiems reikalams dėl to, kad nuo jų vienokio ar kitokio sprendimo priklauso ir Lietuvos nepriklausomybės viltys. Jei dabartinė būklė būtų įteisinta, nėra jokios vilties ir Lietuvai. Tik stipri Vokietija ir tikrai nepriklausoma Lenkija gali išsukti tokią tarptautinę politinę būklę, kurioje tokios viltys gali užsiziiebtį ir Lietuvai.

Naujasis Valstybės sekretorius Herter savo karjerą pradėjo su fatale klaida. Genevos užsienio reikalų ministrų konferencijoje jis sutiko su sovietų

reikalavimu rytų Vokietijos delegaciją traktuoti lygiai kaip ir Vakarų vokiečius. Tiesa, to žingsnio dar nepasiekė Rytų Vokietijos pripažinimas, tačiau Herterio žygis jis priartėjo. Ką reikėtų tokiu pripažinimas, kurį be abejoj, labai greitai pasiektų ir Vakarų Berlyno atidavimas, kad ir išvežant nenorinčius pakliūti sovietų valdžios žmones, labai gerai pavaizduoja amerikiečių žurnalistas, William Siegmund Schlamm, kurio knyga "Germany and East - West Crisis" neseniai pasirodė New Yorke (David McKay leidykla) ir Šveicarijos Zueriche (Europa

IS OKUPOOTOS LIETUVOS

• Nors Lietuvos komunistų partija turi apie 49,000 narių, partijos ideologinį žurnalą "Komunistas" skaito maždaug tik kas dvyliktas komunistas. Žurnalas spausdinamas šiuo metu tik 6,600 egz. tiražu.

• Savaitraštyje literatūra ir menas siūloma atskirus (bet po vienu stogu esančius) Baranausko ir Viemolio memorialinius muziejus Anykščiuose sujungti ir praplėsti į respublikinės reikšmės Rytų Aukštaičių literatūrinį muziejų.

• Tiltas tarp Tilbės ir Panemunės vis dar laikinis, medinis, ne kartą remontuotas. Geležinis tiltas (karalienės Luizės vardu) karo metu sugriautas ir vis dar neatstatytas.

• Antroji elektrinė ant Nemuno numatyta per dvejus metus pastatyti prie Jurbarko. Elektrinę suprojektavo "Hidroenergo-projekto" institutas. Dabar pasiūlymas pateiktas vyriausybei svarstyti. Jurbarko elektrinė būsianti galingesnė už dabar statomą Kauno elektrinę HES. Pastatius naująją elektrinę, per Nemuną eis tiltas, o laivai pro Jurbarką turės būti maldžiamai sliužais.

• Hallės universiteto lituanistai prof. dr. K. Ameris ir asistentė G. Bense lankėsi Lietuvoje. Profesorus tyrinėja lietuvių kalbos fonetines ypatybes. Lietuvių kalbos tyrinėjimą jis laiko labai svarbiu lyginamosios kalbotyros dalyku. G. Bense rengia disertaciją iš lituanistinės srities. Be to, verčia iš lietuvių kalbos į vokiečių Guro tragediją "Herkus Mantas."

- Verlag). Gimęs Austrijoje, autorius Schlamm dar gimnazijos suole prisidėjo prie komunistinio sąjūdžio, kelis kartus viešėjo Maskvoje, tačiau greitai jso nusivylė. Kurį laiką dirbo kairiajame vokiečių savaitraštyje Die Weltbuehne. Hitleriui išgalėjus, persikėlė į Čekoslovakiją, iš ten po Miuncheno susitarimo emigravo į JAV. Čia ilgesni laiką dirbo Henry Luce spaudos koncerno (Life, Time, Fortune). Nuo 1951 Schlamm daugiau ar mažiau savarankiškai pradėjo kampaniją už JAV savo galios ir atsakomybės supratimą. Jo pagrindinė idėja: karas 1945 metais nepasibaigė, Amerika jį turi tęsti toliau, bet šį kartą su naujais sąjungininkais-vokiečiais. Toks karas nereikia kovos ginklais, bet tik supratimą, kad Sovietų Sąjunga

(Nakelta į 4 psl.)

Lietuviai Kalifornijoje

Rugpiūčio 15 d. suėjo 20 metų, kai Los Angeles įsteigtas Lietuvos Garbės Konsulo postas. Nuo pat įsteigimo — garbės konsulu yra dr. J. Bielskis.

Lietuviams "Lietuvių Diena," amerikiečiams — "Fiesta." Buv. Lietuvos šv. Kazimiero parapija, kuri bažnytinės vyriausybės neseniai suteritorinta ir dėlko tarp lietuviškųjų katalikiškųjų organizacijų ir bažnytinės vyriausybės eina smarki kova, šiemet "Lietuvių dieną" rengia rugpiūčio 30. Anksčiau penki metai iš eilės, parapija skelbdavo ir lietuviams ir amerikiečiams (pastariesiems angliškai), kad rengiama "Kalifornijos Lietuvių Diena." Šiemet angliškai apie lietuvių dieną jau nieko nesakoma, o skelbiama šv. Kazimiero parapijos "Fiesta." Lietuviams tas pat patiekiami kaip "Lietuvių Diena."

Patiriama, kad Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkės Valdyba, savo rugpiūčio 16 d. posėdyje nutarė pradėdant kitais metais kasmet birželio paskutinį sekmadienį rengti iškilmingą Kalifornijos Lietuvių Dieną. Bendruomenės rengiamai kitų metų Kalifornijos Lietuvių Dienai aptarta jau ir kai kurie programos punktai.

Įr. V. Variakojis rugsėjo 5 d. susituokia su p-le Andronyte. Abu jaunieji plačiai pažįstami lietuviškoje visuomenėje, kaip gabūs ir nuširdūs lietuviško darbo talkininkai.

Vietinė spauda, susisiekimo nelaimių statistikoje, praneša, kad šiomis dienomis miesto ke-

leivinius autobusus mirtinai suvažinėjo (einanti skersai gatvės) tūlą Eddie Adamonis. Iš pavardės, atrodo, būtų žuvęs lietuvis.

Mrs. Isabelė Simokas šiomis dienomis grįžo iš Europos, kur su ekskursija buvo išvykusi liepos mėn. pradžioje. Lankėsi Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje ir Austrijoje. Iš kelionės parsivežė labai gražių išpildžių. Simokai

(jis yra Maž. Lietuvos lietuvis) gražiai išikūrė Temple City, Kalifornijoje. Anksčiau gyvenę Amerikos Rytuose — čia išikūrė prieš 10 metų.

M. ir J. Aftukai, abu nepersenisiai išėję pensjon, pardavę savo namus Los Angeles mieste — išsikelia gyventi į kalnus Yucaipon, (apie 80 mylių nuo Los Angeles), kur jau yra išikūrusi nemaža senesnės kartos lietuvių kolonija.

Trys nuomonės iš Los Angeles

Los Angeles lietuvių katalikų organizacijų komitetas šv. Kazimiero parapijos lietuviškoms teisėms apsaugoti mums prisuntė savo "pareiškimą," kuriame sakoma:

"... kun. klebonas J. Kučingis viešai paskelbė iš sakyklos ir per savo laikraštėlį, kad iš šv. Kazimiero lietuviškos parapijos norima padaryti teritorinę parapiją. Kadangi Los Angeles lietuviai nesudaro kompaktinės kolonijos, ir numatytose parapijos ribose gyventų labai nežymus jų nuosimtis, todėl yra visai aišku, kad lietuvių entuziazmu, darbu, pasiaukojimu ir doleriais sukurti institucija pereitų į nelietuviškos daugumos rankas. Sunku pasakyti, ar ilgai naujiems šeiminiškams išstengume būti priimtinais įnamiais."

Komitetą sudaro visų Los Angeles esančių katalikiškų organizacijų atstovai ir jam pirmininkauja V. Kazlas, Am.

Liet. R. Katalikų Federacijos atstovas. Komitetas, kaip pareiškime sakoma, buvo pasuntęs nas kardinolą McIntyre de-

legaciją, kuriai betgi "nebuvo parodyta nė mažiausia respekto." Nieko nelaimėjęs pas kardinolą, komitetas raštu kreipėsi į Apaštališkąjį Delegatą Washington, reikalaujant "sustabdyti parapiinės mokyklos statybos vaju, nes ji tamsau daugiausia apylinkės gyventojų vaikams, o ne lietuviams."

Šis "sukilimas" Los Angeles lietuvių parapijai, atrodo, padarė nemažos įtakos, nes klebonas kun. Kučingis savo laikraštelyje (Lietuvių Žinios) dėl mokyklos statybos skundžiasi: "Reikia pasakyti, kad paskelbtasis vaju nėra per daug džiuginantis. Iki šiol surinkta per 3,000 dol., ko neužtektų nė vienuolyno perkėlimui. Mums reikia surinkti bent 50,00 dol."

O kai dėl lietuvių parapijos "sutarptautinimo," tai klebonas savo laikraštelyje taip aiškina:

"Lietuvių parapija buvo ir bus, ir savo įprastu uolumu ji tamsaus savo tautiečiams. Ribos, kurias kardinolas nustatė mūsų parapijai, visai neliečia lietuvių, bet tik tose ribose gyvenančius nelietuvius katalikus. Jie priskiriami mūsų bažnyčios kunigų aptarnavimui ir mūsų bažnyčiai suteikiamos kanoniškos parapijos teisės, kurių mes nė kaip tautinė parapija iki šiol neturėjome. Visi Los Angeles Arkivyskupijos ribose gyvenę lietuviai katalikai gali ir toliau priklausyti šv. Kazimiero bažnyčiai ir naudotis visais jos patarnavimais. Šis naujas Los Angeles Kardinolo patvarkymas, liečias mūsų parapiją, išgaliojo nuo š. m. gegužės 15 dienos."

Annabella Root, mūsų skaitytoja savo puošnios rezidencijos sode Ft. Lauderdale, Floridoje. Annabella, buvusi turtingo pramoninko žmona, dažnai vieši pas Vienybės kaimynus Alice ir Stepą Karvelius Brooklyne. Jos motina I. Balsienė gyv. Detroitė taip pat yra Vienybės skaitytoja.

Paskelbus abiejų pusų nuomonę, tenka pasakyti, kad Amerikos lietuvių gyvenime tai nenauja. Tai yra nauja, gal būt, Los Angeles lietuvių parapijai, kuri, palyginti su kitomis lietuvių parapijomis Amerikoje, yra nauja. Tos kovos "lietuviškumui išlaikyti" kitose parapijose prasidėjo prieš 50 — 60 metų. O vis daugiausia dėl to, kad turtas, kurį lietuviai organizuodami parapijas, statydami bažnyčias sudeda, patenka į kitataučių rankas. Tai ir buvo viena iš priežasčių, kad Amerikoje atsirado vadinos tautiškos parapijos.

Šia proga mūsų skaitytojams gali būti idomu susipažinti su trečiaja nuomone, siūlančia "pagalvoti apie tautinės parapijos steigimą." Vienybės redakcija yra gavusi Alfonso Giedraitio straipsnį, kurį, kaip ir anuos du rašinius, dėl reikalo aktualumo, nesinori ignoruoti. Alfonsas Giedraitis rašo:

"Kaip matyti iš spaudos, Vatikano vykdomas sistematinis nutautinimo vaju palaipsniui plečiamas ir kitų tautybių bei gyvenviečių kolonijose. Los Angeles pirmiausia teko nukentėti vengrų parapijai, kurios klebonui mirus, jo įpėdiniu buvo atkeltas airis, nemokąs nė žodžio vengriškai. Girdėti, kad ir rytų Amerikoje ne vienos mūsų kolonijos lietuviškumas baigia atsisturti po 'juodojo an-

gelo' sparnais. Tokiu būdu reikalas liečia visas katalikiškas tautybes, ir visos turėtų jungtis į bendros rezistencijos frontą, kaip prieš raudonojo kanibalizmo, taip ir prieš juodojo materializmo internacionalinius agresorius. O receptas tik vienas: steigti tautines parapijas ir dvasines seminarijas, nepriklausomas Vatikano valdžiai. Tai būtų vienintelis išblaškytų tautų išsigelbėjimas nuo prazūties."

Taigi, atrodo, reikalas yra baigtas. Bent kiek tai liečia kardinolą, su kurio valia, savaime suprantama, klebonas kun. Kučingis negalėjo nesiskaityti. Bet komitetas "parapijos lietuviškoms teisėms apsaugoti" neketina nusileisti. Savo "pareiškimo" gale sako, kad jis norėjęs "paiformuoti Los Angeles lietuvių visuomenę apie organizuotą katalikų vedamą akciją šv. Kazimiero parapijos lietuviškumui išlaikyti ir kartu perspėti visus lietuvius, kad šiuo metu nėra reikalo ir prasmės remti parapijos vadovybės užsimitus planus, neturinčius nieko bendro su lietuviškumu..."

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

1909 1959

STANDARD FEDERAL

Chicagos stipriausioji įstaiga

- Kodėl netaupyti stipriausioje ir saugiausioje taupymo įstaigoje, kurioje jau per pusę šimto metų lietuviai sėkmingai taupo?
- Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?
- Duodam paskolas už 5% - 5½% pagal įmokėjimą.

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR.,
Executive Vice-President

TURTAS \$66, 206, 126.00
ATSARGOS FONDAS \$6, 087, 682.00

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šest. nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Ketvirtad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Treč. visai neatidroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32
Archer Ave. at Sacramento
PHONE: Virginia 7-1141

Kur atostogauti?

NAUJAI ATREMONTUOTA LIETUVIŲ VASARVIETĖ

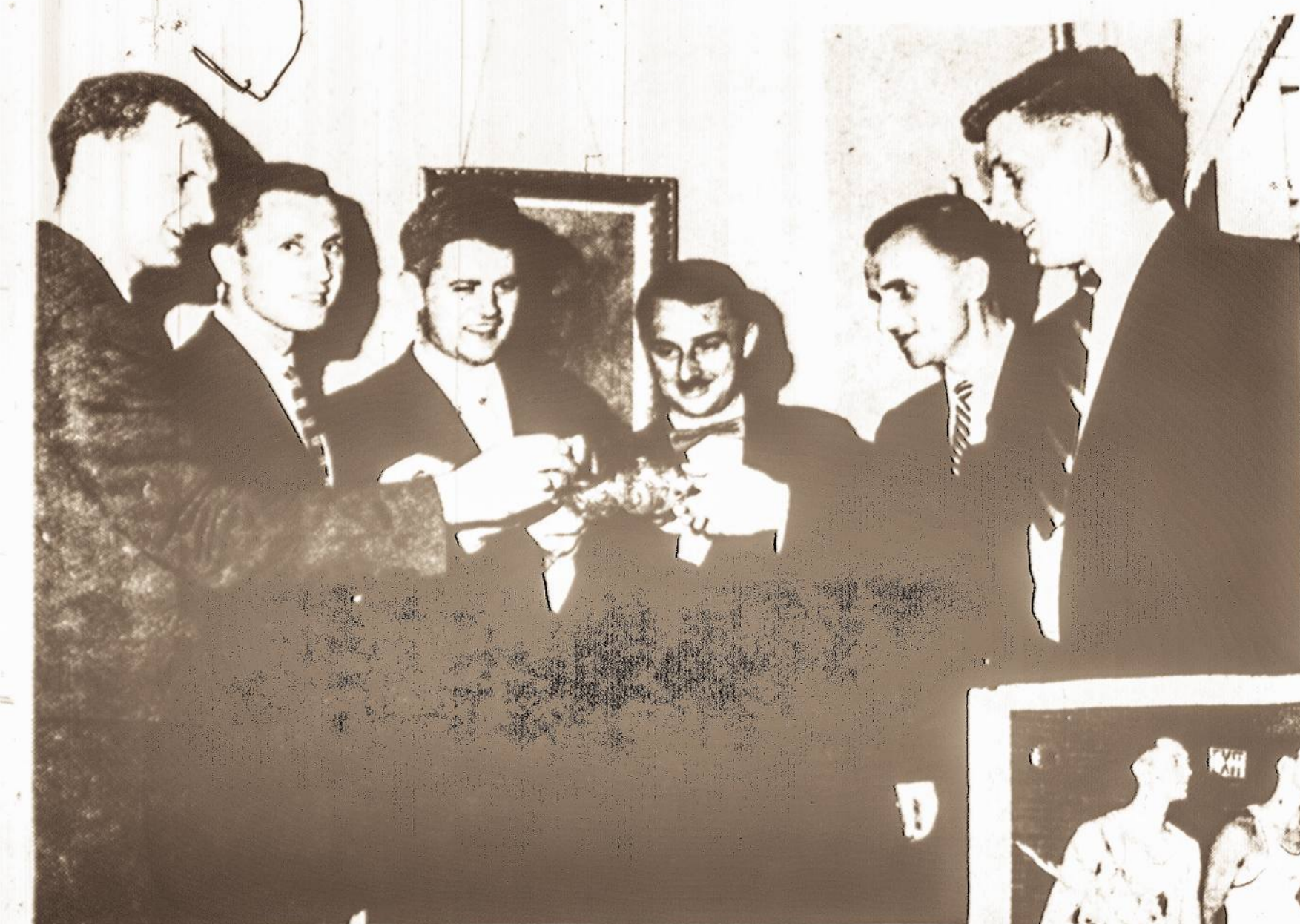
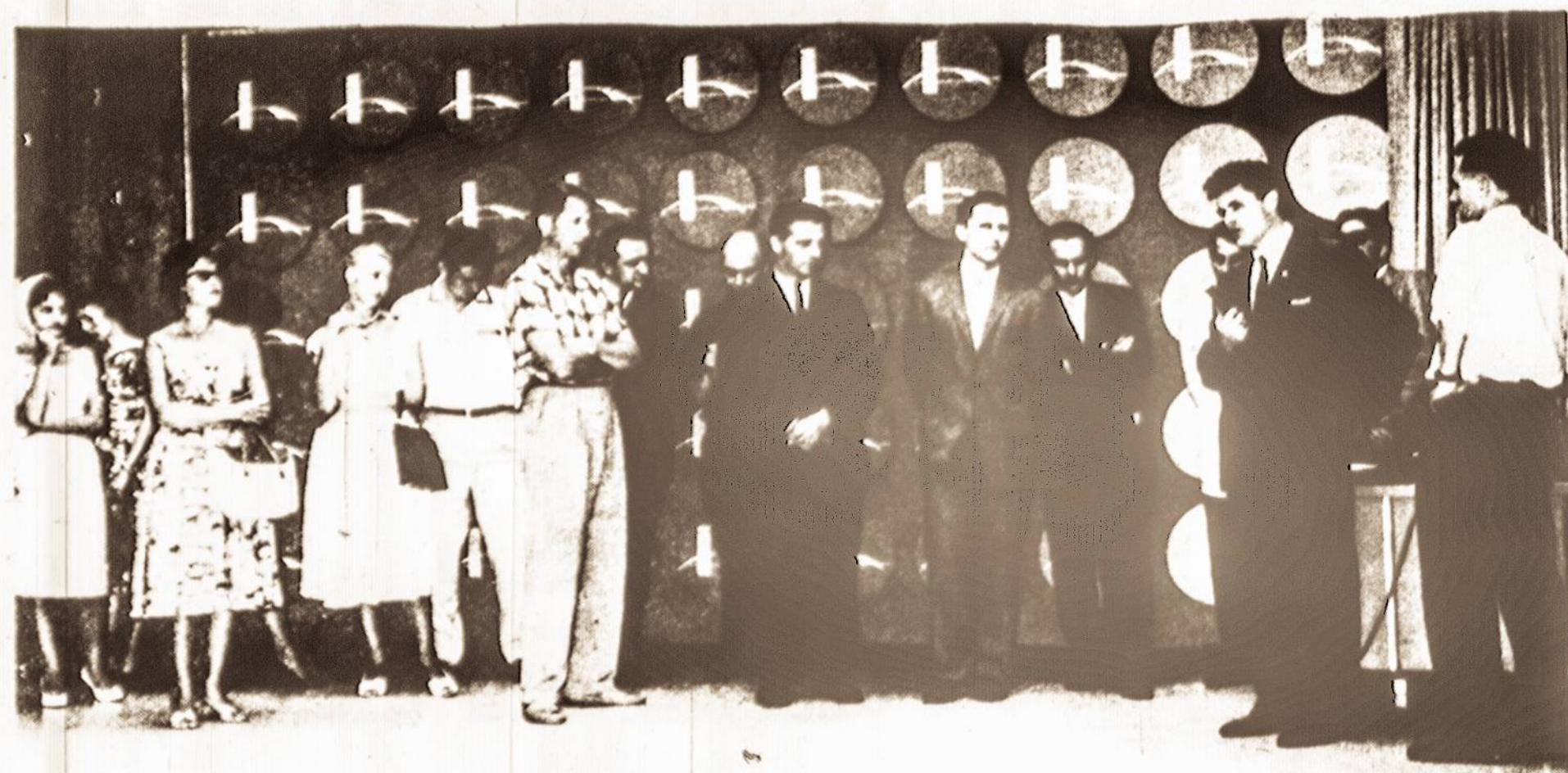
Lake Hotel

7th ir Park Ave. kampas, ASBURY PARK, NEW JERSEY

Vasarvietė gražiausioje pajūry vietoj, vienas ir pusę bloko nuo jūros ir Monte Carlo Pool.

Svečių patogumui veikia lietuviškas restoranas. Mūsų baras ANCHOR ROOM žinomas savo puikia atmosfera. Šokiams groja džiaz'o orkestras.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:
LAKE HOTEL, 7th ir Park Ave. ASBURY PARK, N. J.
Telefonas: PR 4-7788, PR 6-9671, PR 6-6619

Viršuje: Lietuvos krepšinio rinktinės vadovas V. Adamkavičius (antras iš dešinės) dėkoja už sveikinimus pareikštus idelwild aerodrome. Nuotraukoje: dr. V. Vygandas, P. Jurkus, K. Cerkellūnas, Dirvonas, P. Petrušis, Amerikos Balso atstovas Alf. Petrušis ir kiti.
Apačioje: Sportininkai Vienybės namuose skambina taurėmis. Iš kairės į dešinę: Gaška, Dirvonis, Adamkavičius, Vaksellis, Petrušis ir Varnas.
Dešinėje: Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė prieš rungtynes ivykusias New Yorke, rugpjūčio 15 d.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

• Vilniaus Tiesa 148 numerįje aprašo vienas laidotuves, matyti kaime. Keletą dienų iš eilės mirusiojo kieme būriavod daug žmonių, vienu atveju net apie 100, kurie ilgias valandas valgė ir gėrė (naminių alų). Beveik visi buvę girti. Korespondentas rašo: "Taip valgėme ir gėrėme iki kokios 10 valandos vakaro, o vėliau prasidėjo giesmės, jeigu taip galima pavadinti girtų žmonių būvimą. Žiūrėjau aš į tą didelį gėrusių žmonių būrį ir nesupratau, kuriam tikslui jie vaidina tą komediją..."
• 269 daugiavaikės motinos Lietuvoje pastaruoju metu Aukščiausios tarybos prezidento apdovanotos "motinos ilovės" ordinatais.
• Tryliką mėnesių Kaune statytas marių kelias "Neringa" baigtas įrengti ir birželio mėnesio pabaigoje pervažtas į Klaipėdą. Kelias 32 m ilgio, beveik 12 metrų pločio. Bkart gali perkelti 125 asmenis ir 8 sunkvežimius.

Istorinė apysaka

P. Tarasenka

Mozūrų žemėje

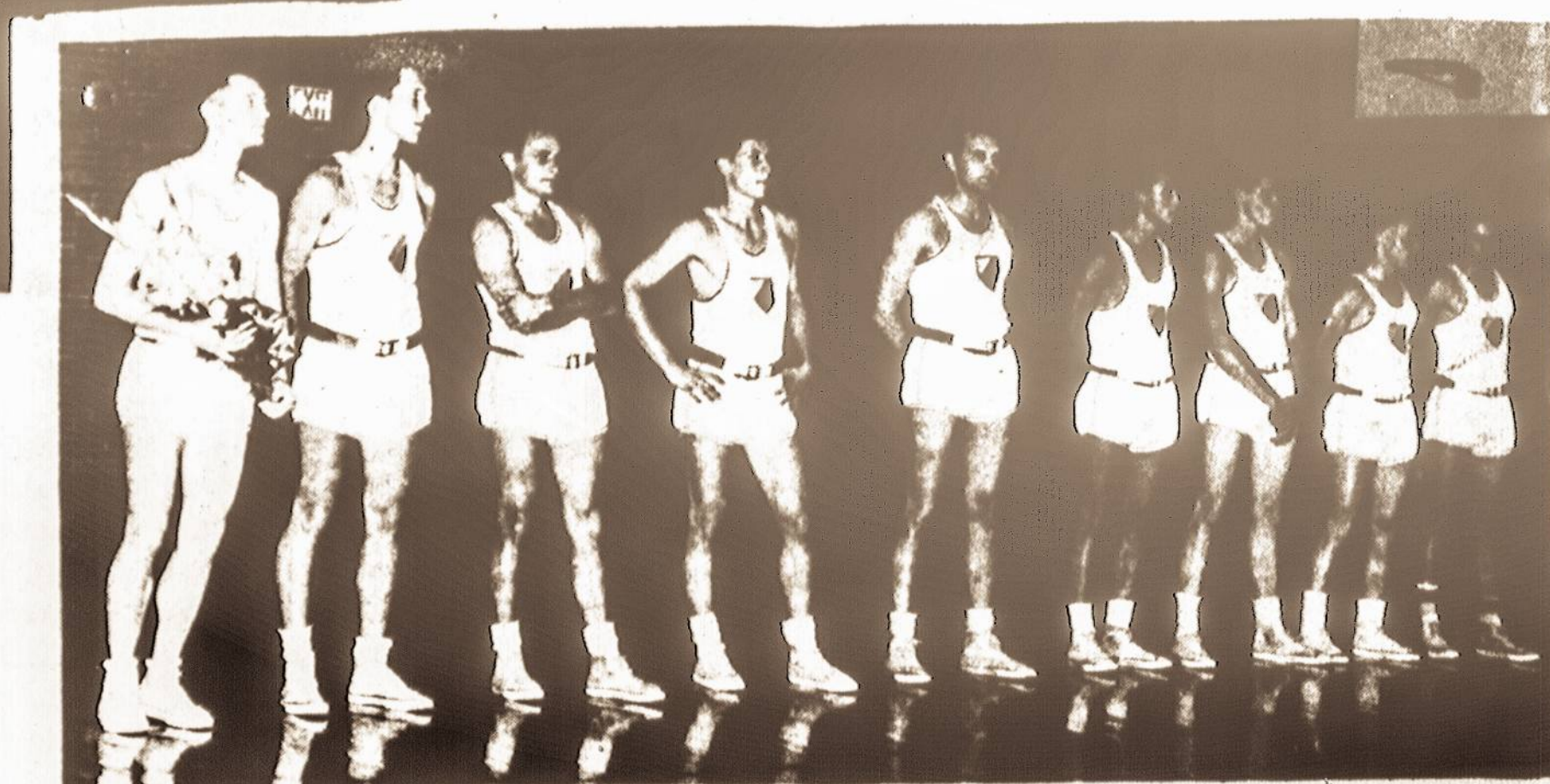
— Prašau, prašau, gerbiamieji ponai bajorai Degucki ir Smoliakail Nesivaržykite!
Susėdo degutdariai drauge su kunigaikščiais prie gausiai vaisėmis apkrauto stalo. Iš pradžių labai varžėsi vargšai, bet kai išgėrė po vieną kitą taurę midaus, pasidarė drąsesni, vienas kitam į šoną bakstelėjo:
— Ar aš tau nesakiau!
— Aš tau irgi sakiau!
Po vaišių Kęstutis kreipėsi į žentą:
— Brangus Jonušai, tavo degutdariai išgelbėjo mus iš klampynės. Už tai aš jiems labai dėkingas. Atsidėkdamas, nors jie ir tavo žmonės, pakėliu į bajorus, o, be to, noriu aš jiems dar mažas, jų pageidaujamas dovanas įteikti. Tų dovanų, kaip matai, čia neturiu. Duok, Jonušai, bajorui Deguckiui geriausią savo žirgą ir kalaviją, o bajorui Smoliakui stipriausio midaus statinę. Labai jis tavo midų gyrelė Vėliu aš tau viską gražinsiu!
— Imk, tėveli, ką tik nori! — pasakė Jonušas Kęstutiui.

— Vivat! — kunigaikščio Kęstucio garbei susuko išeidami bajorai degutdariai į kiemą, kur jų laukė jiems skirtos dovanos.
Išdidžiai, tarnų padedamas, bajoras Deguckis užsėdo ant jam padovanoto žirgo, paėmė į rankas kalaviją ir, juo mosikuodamas, išėjo iš pilies kiemo. Ilgai jis miesto gatvėmis jodinėjo, net ranka pavargę kalaviju mosikuojant, daug žmonių sutiko, bet niekas jokio dėmesio į jį nekreipė, niekas jo garbei nešaukė „vivat“. Visi skubėjo savo reikalais.
Čia pat prie rūmų laiptų stovėjo didelė stipraus midaus statinė bajorui Smoliakui. Pasižiūrėjo į tą statinę Smoliakas, galvą pakrapštė, susimąstė, bet greitai sumetė ką daryti. Rankoves atsiraitojo, griebė statinę ir pradėjo ją risti per pilies kiemą į miesto aikštę. Praceiviai sužiuro į jį ir daugelis susidomėję nusekė pasukui. O Smoliakas, į nieką nežiūrėdamas, atritino statinę į aikštės vidurį, pastatė ją ir, prakaitą nuo kaktos nubraukęs, visiems susirinkusiems tarė:

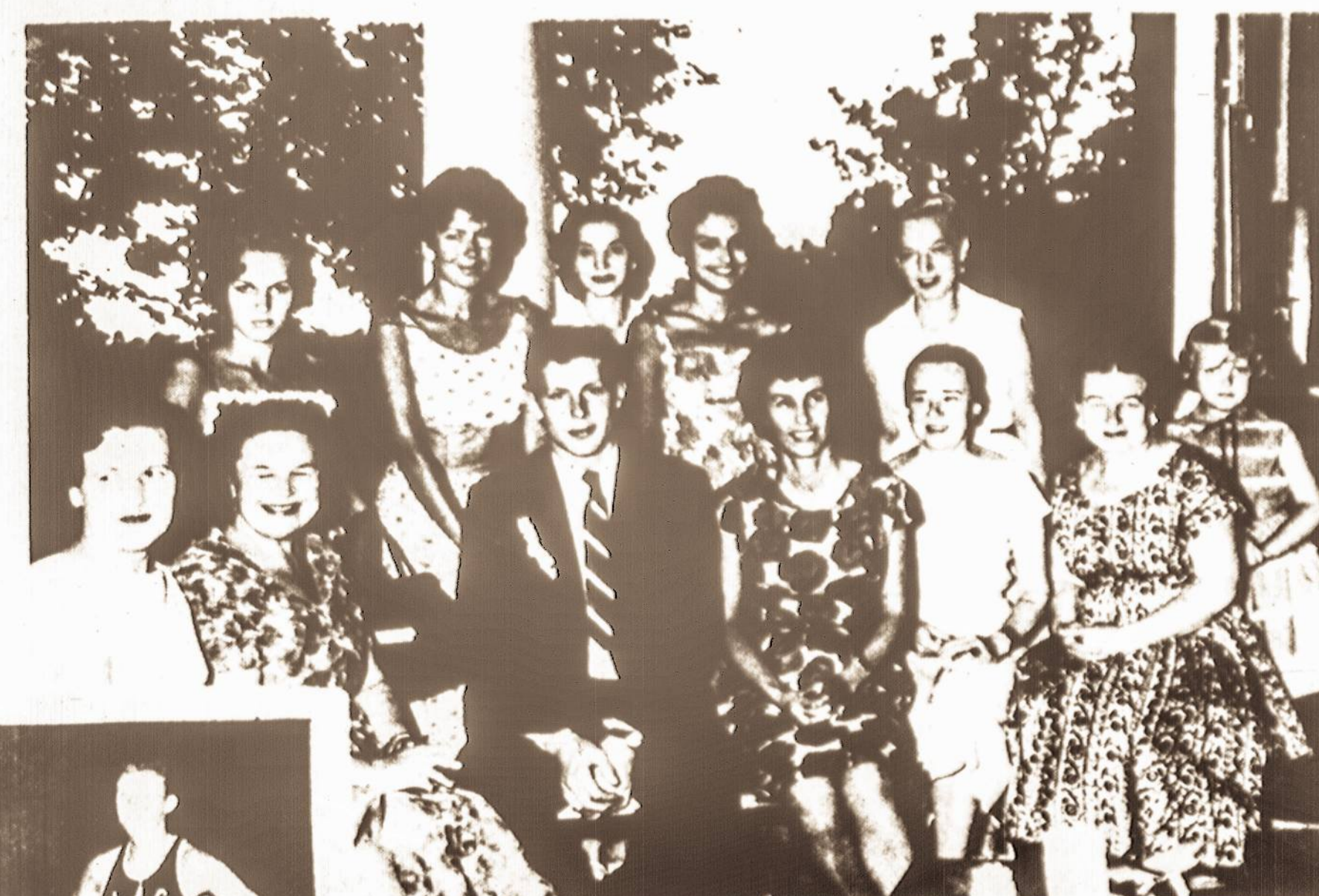
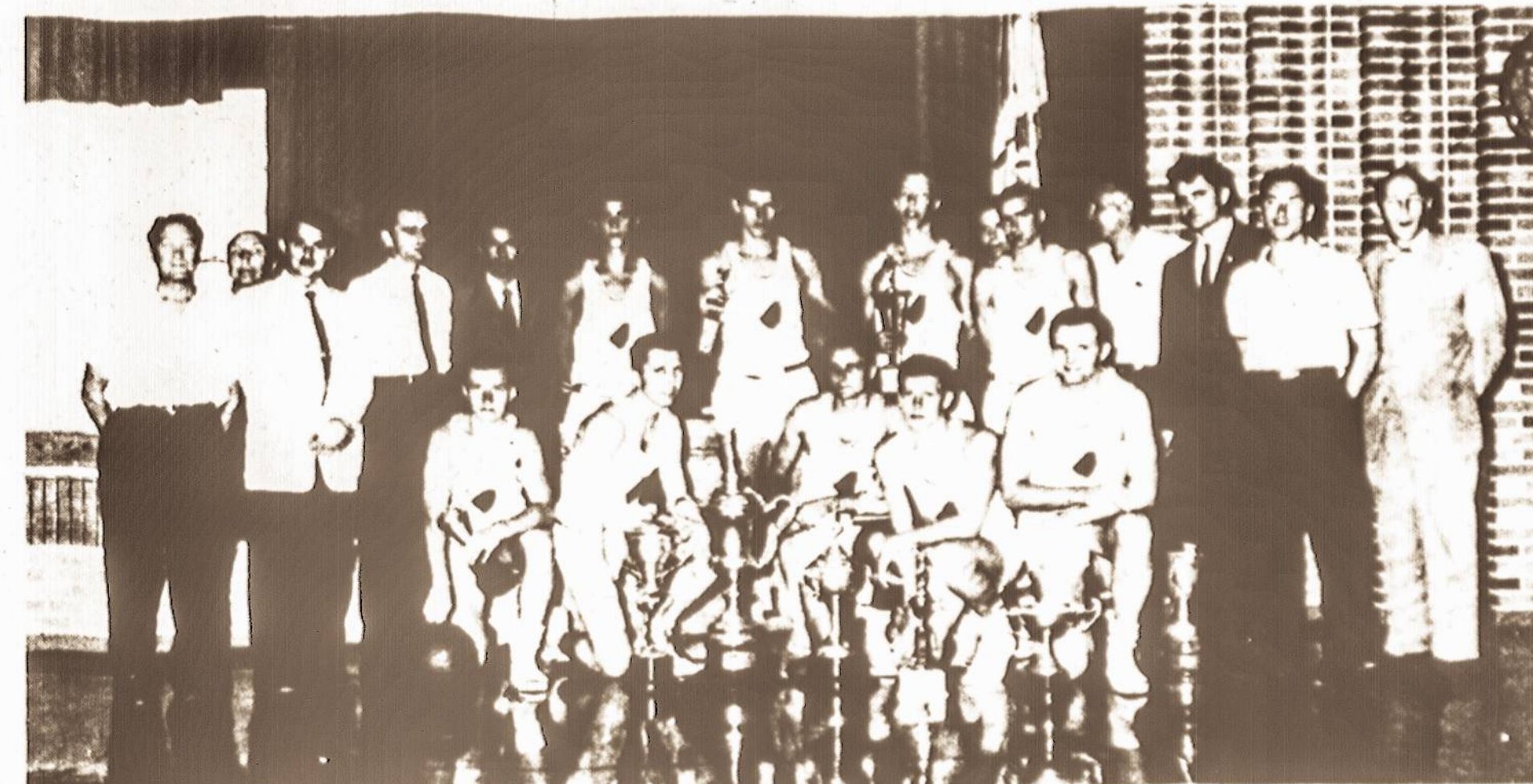
KREPŠININKAMS SUGRIŽUS...

Kada priešininkai susitinka ties krepšiu be dugno...

Viršuje: Su laimėjimo taurėmis iš Pietų Amerikos grįžusių krepšinio rinktinė ir FASKAS centro komiteto nariai: K. Brazauskas, J. Vilpišauskas, A. Vaksellis, P. Petrušis, J. Kepenis, A. Ruzgas, A. Birutis, V. Adamkavičius, V. Grybauskas ir E. Staknys.
Apačioje: Krepšinio rinktinės pažiūra, pasižymėjęs Pietų Amerikos rungtynėse, Varnas, Vienybės viešnių tarpe. Sėdi (iš k.) Andriušienė, Karvelienė, Varnas, Vaksellienė, Valaitienė, Zubrienė su dukrele. Stovi: Andriušytė, Ulėnienė, Gedgaudienė, Vakselytė, Tysliavienė.
Kairėje: Lietuvos Atletų Klubu komanda prieš rungtynes New Yorke
J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

— Esu bajoras Smoliakas, svenčiu savo kilnios giminės šventę. Jus, gerieji žmonės, kviečiu drauge pasilinksminėti, išgerti midaus.
Puolė žmonės prie statinės, išmušė jos dugną ir, kas kuo turėdamas, ėmė maukti midų. O gerdami bajoro Smoliako garbei šaukė:
— Vivat! ponas Smoliakas!
Vargšas bajoras Deguckis, jokios pagarbos nesulaukdamas, vis dar jodinėjo po miestą. Bet iš tolo išgirdo jis garsius žmonių šauksmus. Arčiau prijojo ir pamatęs midų geriančią minią, jis viską suprato.
— Tai buvau kvailas, kad žirgą ir kalaviją dovanų paprašiau! Jei Smoliakas midaus statinės prašė, tai man gyvybės vandens reikėjo paprašyti. Pažiūrėtumė tuomet, kiemo garbei žmonės garsiau šauktų!
Kiek pagalvojęs, bajoras Deguckis tarė arti esantiems žmonėms:
— Jei mano draugas bajoras Smoliakas jus, gerieji žmonės, midumi vaišina, tai aš, bajoras Deguckis, savo kilnios giminės šventės proga jus gyvybės vandeniu pavaišinsiu. Ei, jaunuoli, — kreipėsi jis į jauną vyrą, — bėk pas Leškoviene! Tegul rita čia į aikštę visą statinę gyvybės vandens. Pasakyk, kad už ją bajoras Deguckis žirgą ir kalaviją užstato!
Netrukus du vyrai atritino į aikštę visą statinę gyvybės vandens. Drauge atėjusi smuklininkė Leško-

vienė iš bajoro Deguckio žirgą ir kalaviją paėmė, į savo smuklę nusivedė.
Aikštėje ilgai minia linksminosi. Gėrė žmonės midų, bet kai pamatė atristą gyvybės vandenį, jį tiesiog lipte aplipo. Gerdami bajorų garbei šaukė:
— Vivat! ponas bajoras Smoliakas! Vivat! ponas bajoras Deguckis!
Tuo metu pilyje, atsigavęs po visų savo vargų, Kęstutis ilgai pasakojo Jonušui ir Danutei, kaip jis iš kryžiuočių nelaisvės vadavosi.
— Dabar tik reikia didžiajam kryžiuočių ordino magistrui padėkoti už prieglaudą ir vaišes, kad nekaltų žmonių dėl mano pabėgimo nebustų ir mestų rengeš žygį į Lietuvą, nes tas jam dovanai neprais! — užbaigė Kęstutis.
— Tai parašyk, tėveli, jam laišką! — patarė Jonušas.
— Gerai sakai. Sauk savo raštininką! — paprašė Kęstutis.
Tais laikais ir kunigaikščiai, ir kilmingi bajorai labai dažnai nei skaityti, nei rašyti nemokėdavo. Raštingi dažniausiai būdavo tik vienuoliai. Visi valdovai tokius raštininkus laikydavo. Mazovijos kunigaikštis Jonušas savo pilyje irgi raštingą vienuolį laikėsi.

Pritaikyk kojas batams, o ne batams kojoms. — Portugalų vatarlė.
Netikėk material, kuri kalba apie savo dorą. — Prancūzų vatarlė.
Vienai žmonės yra taip gonda, lyg jie amžinai gyvenę, o kiti taip dosni, lyg jie rytoj mirę. — Aristotelis.
Būsimingas prieša yra geresnis už kvailį draugą. — Turkų vatarlė.
Kai žmogus sensta, jo gaudmas jasmėja. — Persų vatarlė.
Tyla yra geriausias atsakymas silpnapročiui. — Arabų vatarlė.
Ne visos štrekėjusios moterys yra žmonos. — Japonų vatarlė.

Daina - lietuvių gyvybės ženklas

Lionė Juodytė, kontraltas, dalyvavusi įvairiose televizijos ir koncertų programose, dainuos su Rūtos ansambliu Hudsono iškilmių liaudies dainų ir šokių festivalyje. Ši sekmadienį, rugpjūčio 23 d., 3 val. p. p. Central Park teatre. Be solo dainų, Juodytė - Mathews taip pat dainuos duetus su Liudu Stuku, baritonu.

Yra daiktų, kartais labai brangių, kurie ilgai visiškai, ar bent iš dalies užmiršami. Prie tokių užmirštų daiktų priklauso ir mūsų brangios lietuviškos dainos, kurios kaskart vis labiau nyksta. Bet ar gi mes galime užmiršti tą brangiausią lietuvių tautos turtą? Jei mes tai užmirštame, tai užmirštame savo tėvus, prosenius, gimtuosius namus, kas, rodos, būtų neleistina. Juk lietuviškos dainos - tai tikras prosenų mums paliktas turtas. Kuo senovės lietuvių pasiguosdavo varge, kuo jie nusiramindavo, jei ne daina.

Juk dainose, lyg veidrodyje, atsispindi lietuvių siela. Taip lietuvių buvo prie dainų pripratę, kad be jų negalėdavo nurimti. Dainos - tai senovės lietuvių nuolatinis gyvybės ženklas, sako mūsų liaudies išmintis. Juk visos tautos stebisi lietuvių dainų skambumu, gražumu, ir dažniausiai iš dainų daugiau sužino apie mūsų

tautą ir jos praeitį. Kitas tautai dažnai sako, kad lietuvių gėdai dainininkai. Jie turi daug dainų ir moka gražiai dainuoti.

Nenuostabu, kad J. J. Sauerveinas, buvo didelis lietuvių dainų mėgėjas. Be to, jis pranašavo kad tol lietuvių gyvuos, kol iš jų kūrinių skambės lietuviška daina.

Reikia pripažinti, kad tikrai daug tiesos slepiasi tuose mokslininko žodžiuose. Kartais liūdna darosi, atsiminus tokia pranašystę ir dabartinį dainų nykimą išivijoje.

Vadinasi, jeigu nyksta meilė dainoms, kartu nyksta ir lietuviška siela. Teisingai Maironis sako:

"Tėvynės dainos, jūs auksinės,
Be jūsų šala mūsų krutinės."

Pristiminkime tuos laikus, kai nuo lietuvių kaimų skambėjo Lietuvoje miškai ir laukai. Ir kaip nesigrožėti lietuviška daina, kurioje sulieti mūsų tautos jausmai!

Šiandien išivijoje esame daugiau linkę klausyti dainų, bet ne dainuoti. Pavyzdžiui, vasarą rengiamuose piknikuose (gegužinėse) daugiausiai programa sudaroma iš skanių valgių, gėrimų bei šokių. Tačiau lietuviška daina jau daug kur užmirštama.

Baigiant, noriu pažymėti, kad prie lietuviškos dainos gavinimo turėtų prisidėti ne tik senieji lietuvių, bet ir bresantys bei mokslus einantis jaunimas. Ypač jaunimas turi susirūpinti dainos likimu.

Jonas Miškinis

SKAUTŲ VADOVŲ POSĖDIS IR STOVYKLA

Rugpjūčio 16 d. Hartforde įvyko rytinio pakraščio skautų - skaučių vadovų posėdis būsimosios rajono stovyklos reikalais. Posėdžiui pirmininkavo V. Pileika. Dalyvavo 16 vadovų iš įvairių vietovių. Nuspręsta stovyklos programą neapkrauti užsiėmimais; akcentuoti lituanistiką žaidimų - rungtynių forma. Paimformuota, jog iki šiol apie savo dalyvavimą yra pranešę 300 visų žaun skautų ir skaučių.

Stovyklos oficialus atidarymas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 30 d. 5 val. vakare, po to - laužas. Visuomenė kviečiama

atidaryme dalyvauti. Stovyklos adresas - Camp Child, Manomet, Mass. (11 mylių už Plymouth, važiuojant į Cape Cod. Stovyklavietė yra prie RT. 3 A).

Rytinio pakraščio skautų - skaučių stovykloms, kurios įvyks rugpjūčio 30 - rugsėjo 7 dienomis, yra sudarytos vadovybės sekančios sudėties: skaučių - R. Moliene - viršininkė, L. Avižonienė - padėjėja, A. Vedeckaitė - komendantė, L. Petrauskaitė - programos vedėja, A. Kalvaitytė - paukštyčių stovyklos vedėja, M. Ju-

cėnaitė - laužavedė, R. Bartytė - Lora - sanitarė. Skautų: V. Pileika - viršininkas, R. Kezys - pavaduotojas ir atstovas reprezentacijos reikalams, V. Alksninis - komendantas, K. Čampė - stovyklos apsaugos vedėja, V. Raškevičius - adjutantas, V. Strolia - programos vedėjas ir laužavedys, J. Raškys - vilkukų stovyklos viršininkas, Ed. Liogys - radiofono vedėjas.

Abiems stovykloms bendri pareigūnai bus šie - Ig. Petniūnas - vyriausias tikvedys, kun. J. Klimas - kapellonas, D. Glodas - vandens sporto vedėjas, R. Kezys - laikraščilio redaktorius. R. K.

Iš Argentinos į Lietuvą grįžo maža grupė buvusių emigrantų: Juozas Kalkaris su šeima, Stasė Kairienė-Skrudelytė su šeima, Mykolas Beriozovo šeima ir buvęs komunistinio laikraščio Tėvynė redaktorius Juozas Guobys.

"Lietuvių visuomeninės kultūros draugija Lenkijoje" Lkp centro komitetui atsiuntus padėką už gautą magnetofoną ir lietuvių liaudies melodijas, įgrotas Vilniaus radijo.

Skaitytojai, kurių prenumerata pasibaigė, prašomi nepamiršti laiku atnaujinti.

Lietuviškas Williamsburgas irgi kinta. Kur anksčiau buvo Lituanicos restoranas, dabar - Forgione Funeral Home. Broliai Forgione, gerai žinomi ir apylinkės lietuviams, šiuose namuose, dabar čia, turi ir ngę laidojimo istaigą ir butus. Čia pat Lituanicos aikštė ir Dariaus - Girėno paminklas, ir Lietuvių Piliėčių Klubas.

Arlington RESTAURANT
LIETUVIŠKAS MAISTAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAICIAI

Festival Restoranai ir Baras
VACYS STEPONIS, Savininkas
40 EAST 26TH STREET, NEW YORK CITY
Telefonas MU 3-2928
GERI PIETUS IR VAKARIENĖ - JAUKUS BARAS

Salė vestuvėms, susirinkimams ir kitiems parengimams.
LIETUVIŠKIEMS SUEJIMAMS NEMOKAMAI
Gali tilpti 200 žmonių. Mielai kiekvienas bus sutiktas.

Traun's BARAS IR RESTORANAS
AUGUST TRAUN - Savininkas
N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 9-9352

Winter Garden Tavern Inc.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms.
POLAIDOTUVINIAI PIETUS
Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

White Horse Tavern
PRANAS BRUČAS, Savininkas
BARAS, RESTORANAS IR SALE
DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETUS
86-16 JAMAICA AVENUE
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIRginia 6-9519

Dalia Radžiūnienė, praeitame Jokūbo J. Stuko radijo valandos piknike išrinkta "Mrs. Lithuania". Radžiūnienė, buvusi Bliūvaitė, gimusi Šakiuose, atvykusi iš Europos 1952 m. kartu su motina, dviem broliais ir seserimi. 1956 Dalia ištekėjo už jauno, Amerikoje gimusio, bizniečiaus A. Radžiūno, Varpo kepyklos savininko. Radžiūnų tvarkoma Silver Bell Baking Co. dabar yra vienintelė lietuvių kepykla New Yorke.

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan Association

24 DAVIS AVENUE KEARNY, N. J.
Atdara kasdien, išskyrus šeštad., šventadienius, nuo 9 v. r. iki 3 val. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,860,000 MOKAMA 3¼%
Apdrausta iki 10,000 Telefonas WY 1-7260

Dorion & MFG'S OUTLET STORES, INC.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas tik reikalinga artimesiems Tėvynėje pradžiuginti:

vilnonės, silkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur. Be to, medžiagos namų papuošimui: fiberglass ir kt.
148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.
(išlipni Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXtel 7-6082
Vienybės skaitytojai perkantieji medžiagas siuntiniams į Lietuvą gauna 10% nuolaidą.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

ANTANO IR ONOS KAUNŲ

MAISTO KRAUTUVĖ

Pristatomas geriausias maistas į namus, taip pat parengimams bei baliams, tik reikia paskambinti:
ULster 8-7821 arba EVERgreen 4-5233

52 HUDSON AVENUE BROOKLYN 1, N. Y.

Lietuviai džiaugėsi ir verkė...

Oficialūs lietuvių spaudos atstovai su Amerikos lietuvių krepšinininkų rinktine Pietų Amerikon nepakankamai informavo lietuvių spaudą. Džiaugiamės galėdami tą trūkumą kiek sušvelninti skelbdami minėto sportininko — stebėtojo Gintauto Vitkaus laiškus, adresuotus Algirdui Gustaičiui. Šiuose laiškuose aprašoma lietuvių krepšinininkų kautynės Argentinoje ir Urugvajuje!

"Argentinoj visi labai sušalom ir sušlapom. Dideli tos šalies plotai yra apsemti. Bet nežiūrint to šalčio ir drėgmės mes užkūrėm didelį lietuvišką laužą kiekvieno lietuvi širdyje, o svarbiausia širdyje to jauno lietuviško Argentinos jaunimo, kurie, nors čia gimę ir kiti jau lietuvių kalbą primirę, jautėsi tikri Lietuvos sūnūs ir dukros. Gausiai lankėsi jie rungtynėse ir parengimuose. Mylėjo jie (jos) mus kaip mes laimėjome ir kaip pralošėme. Jie buvo mūsų pusėje iki galo. Per rungtynes jie šaukė SALUD — VALIO LITUANOI, Ra — Ra — Ra LIETUVA! Chin — Chin — Chin LIETUVAI, LIETUVA PIRMYNI Bon — Bon LIETUVA Campeoni!!"

Vietos laikraščiai ir radijas labai palankiai atsiliepė apie mus ir Lietuvą. Miesto gatvės buvo išklijuotos virš 6 pėdų didumo skelbimais, kad sveikina Šiaurės Amerikos lietuvius, kaip tikrus laisvosios Lietuvos atstovus.

Pirmas rungtynes žaidėme prieš vietinę lietuvių rinktinę. Kai buvo pasiektas rezultatas 99:53 draugiškumo dėliai rungtynės buvo nutrauktos, nes nenorėta padaryti 100 taškų.

Kitą dieną dalyvavome miesto turnyre. Pirmas rungtynes lengvai laimėjome prieš gerą Argentinos Ateneo klubą santykiu 93:41. Sekančią dieną turnyras buvo tęsiamas. Musiškiai susitiko su G. E. B. A. komanda dėl pirmos ar antros vietos. Rungtynės nuo pat pradžios buvo labai kietos, be to, mūsų vyrams labai nesisekė mėtyti. Puslaikis baigėsi 34:30 priešo naudai. Antrame puslaikyje musiškiškai bando susiimti bet ir vėl jiems nesiseka mėtyti. Prieš gala, pagaliau, prisiveja ir rezultatai išlygina 64:64. Minia kaukia. Lieka žaisti 45 sekundes. Mes turime kamuolį. Laukdam paskutinės sekundės, kada mesime į

Elena Norbutaitė, kartu su krepšinininkais iš Pietų Amerikos atskridusi, gėrisi laimėtomis taurėmis New Yorke. Norbutaitė, gimusi Sao Paulo, Brazilijoje, tarnauja tame pačiame lėktuve, kuriuo krepšinio rinktinė grįžo į Jungtines Valstijas.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

krepšį. Bet teisėjas, dėl visai neaiškios priežasties, sušvilpia ir atiduoda kamuolį argentiniečiams, kurie liekant 8 sekundėms iki rungtynių galo įmeta į krepšį ir taip rungtynes laimi 66:64. Tą mūsų pralaimėjimą pergyvena visi lietuviai, bet ypač čia (Argentinoje) gimęs jaunimas. Viena mergaitė dar penkiolika minučių po rungtynių verkė taip smarkiai, lyg jos mama būtų mirusi."

Kitame laiške, jau iš Urug-

vajaus, rašo:

"Turiu didelio malonumo rašyti, kad Urugvajų laimėjome dvi rungtynes. Prieš lietuvius 72:55. Urugvajaus lietuvių rinktinėje lošė Cieslinskas ir Glažinskas; jie Helsinkyje žaidė už Urugvajaus valstybę. Antras rungtynes lošė prieš Montevideo komandą, kuri buvo sudaryta ir geriausiu Urugvajaus klubų žaidėju. Jas laimėjome 80:70. Mūsų vyrai labai puikiai sulošė."

Geras dalykas ateina

3 ½%

SKAIČIUOJAMAS
METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk čia — Daugiau uždirbsi! — NELAUK!

THE Kings County
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

Norintieji įsigyti skanių lietuviškų produktų,

LIETUVIŠKOS DUONOS, LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ,
LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR SKILANDŽIŲ

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą

PETRĄ LISAIUSKĄ

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

Nuomonės

Apie lituanistinę pradžios mokyklą Fordhamo universitete

Spaudoje visus metus buvo ūbaujama apie aukštojo mokslo lituanistines studijas Fordhamo universitete, ir lietuviai studentai buvo neatlaidžiai riejami išrašyti ir atvykti pagilinti savo žinias. Net stipendijų (su prask mokslapinių) buvo parūpinta, didesnis skaičius negu studentų. Toms švitičioms lituanistinėms studijoms pravesti buvo minimi žymiausi lietuvių kalbos žinovų vardai: Salys, Barzdukas, Dambriūnas ir kiti. Daugelis lietuvių kultūrininkų unktė iš džiaugsmo, kad A.

Vasys pagaliau sulietuvino amerikonišką Fordhamo universitetą ir bent kartą duos lietuviams studentams universitetinio lygio lituanistinį kursą. Bet lietuviškas priežodis — pagal Jurgį ir kepurė — dar niekada ir nieko neapvykė. Štai prasidėjo aukštojo mokslo studijos; tuojau Drauge pasirodė reklaminis romantiško stiliaus Aušrelės Skirmuntaitės straipsnis, kuriame prisimerkdami ir išsižiodami iš nustebimo skaitome šias eilutes:

"Tai čia išsikūrė 25 studen-

tai ir liepos mėn. 6 d. pradėjo šios vasaros Fordhamo lituanistikos semestrą. Dėstoma lietuvių kalba ir gramatika pradedantiems, vyresniems ir pažengusiems, Lietuvos istorija, lietuvių literatūra ir seselėms mokytojoms metodika. Viską prižiūri, nieko nepraleidžia rūpestinga dr. A. Vasio, lituanistikos studijų dekanas, akis. Pradedant liepos mėn. 6 d., vienus mokė dr. Vasys lietuviškai kalbėti, kitus dr. Šlepetytė daiktavardžius linksniuoti. Tretieji su L. Dambriūno pagalba nedavė ramybės vienisiniam sakiniui. So prof. Suziedėliu raizgėm painių Lietuvos — Lenkijos unijos klausimą, kartu su lietuvių atstovais pykom ir verkėm Liublino seime ir prie Salaspilio padėjome hetmonui Katkevičiui sumušti žvedus. Su dr. Vasiu braidžiojom po Pinksio balas, visur beieškodami senosios lietuvių tėvynės." (Draugas, 1959 m. liepos 21 d.).

Kaip matome, tai tikra šeštadieninė pradžios mokykla. Skirtumas tik toks, kad šeštadieninę mokyklą susirenka dypukų vaikai ir visi moka geriau ar blogiau lietuviškai kalbėti, o čia atėjo ir lietuviškai nemo-kančių, ir dr. Vasiui reikėjo aiškinti, kas yra rėnkė, langas, saulė ir kaip tuos nežmoniškus žodžius ištarti. Beto, čia atėjo "studijuoti" ir seselių, kurios lietuviškai amerikoniškus žodžius jau moko arba mokys lietuvių kalbos ir kurioms visai nepadori

Lietuvių Sporto Klubu moterų krepšinio komanda priešakyje su vadove Ašta Endriukaityte (viduryje).

kojas įkelti į šeštadieninę dypukų mokyklą.

Užuojautos p. Dambriūniui, kad universitete reikia studentus mokyti parašyti ištisini sakini, o dr. Šlepetytei, kad su senais vaikais reikia linksniuoti daiktavardžius. Gaila ir dr. Vasio (jis Lietuvoje ir Vokietijoje buvo Vasiliauskas), kad jis, nusizlūrėjęs į Maskvą, kartu su Lietuvos dabartiniais komunistais senosios lietuvių tėvynės ieško Pinksio balose, kad lengviau būtų įrodyti lietuvių tautos kilmą iš slavų. O Aušrelei Skirmuntaitėi mano šir-

dingiausia užuojauta, kad po ilgų ir sunkių lituanistikos studijų Fordhamo universitete priėjo tokią baisią ir tragiską išvadą ("Lietuvaičių studentų menkos galimybės ištėkėti"). Dar mažytis konfidencialus klausimukas — Miela Aušrelė, o kiek metėlių Jums bus ši rudonį!

Kazys Petrauskas (kairėje) ir Martynas Dausevičia, seni Vienybės skaitytojai, neseniai įvykusiame Jokūbo J. Stuko radijo valandos piknike, Jamaica, N. Y.

Three Joe's
Service Station, Inc.

Trys Juozai — visi trys lietuviai — rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks — didelis ar mažas — pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

Visame New Yorke nerasičė gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ka nerengtumėte — koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius — SALESE GALI TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIU.

L. MOLIN — REIKALŲ VEDEJAS

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-1123

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai.

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Sales sokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimų patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreipianasi į klubo reikalų vedėją
KOSTĄ VAITAITI

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
SPAUDOS KIOSKAS Tel. Evergreen 4-9672

GIFTS OF LASTING BEAUTY

GENUINE Amber JEWELRY

Nothing will thrill her more than a gift of fine jewelry... and you can be truly proud when you present her with glamorously fashioned, modern-design amber. We've a fabulous new collection to choose from... at prices that are amazingly low. Come in today.

Dramatic, Tapered Earrings of Glamorous Amber.

Graduated Necklace of Beautifully Matched Amber Beads. \$25.00

MOTIF—Amber Leaf Pin with Golden Tandrill. Gold Filled Settings. \$750

Amber Guild, Ltd.
80-19 31st Avenue, Jackson Heights 70, N. Y.

JOE & JOHN
FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- **SUNOCO** -

Tel. APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES
A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

Quick As A Wink

Quick help always available from Hartford Insurance Agent. Phone middle of night. We'll get up. Glad to. That's our job. Naturally. We're a Hartford Agency!

Albert J. Peters

116-55 QUEENS BLVD.
FOREST HILLS, N. Y.
VIRGINIA 3-1477

Agency for
HARTFORD ACCIDENT and INDEMNITY COMPANY
Hartford, Connecticut
© 1958 H. A. S. I. CO.

Al's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR HI - FI

Darbas garantuotas Prijimama iki 10 v. v.

101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

PASIKEISTINIS ŽIEDŲ APDULKĖJIMAS

Gamtos mokslo tyrimai parodė, kad augalų žiedai, apdulkėję savomis dulkelėmis, dažniausiai neveda sėklų, o jeigu ir veda, tai visai menkas, iš kurių menki ir augalai išauga. Atvirkščiai, žiedai, apdulkėję kitų tokių pat žiedų dulkelėmis, veda daug gerų ir sveikų sėklų, iš kurių išauga stiprūs augalai. Žiedų apdulkėjimas ne savomis, bet svetimomis dulkelėmis, vadinasi pasikeistinis.

Patį gamta pasirūpino, kad žiedai kuo mažiau apdulkėtų savomis dulkelėmis. Tam augalai turi daug priemonių.

Daugeliui žiedų apdulkėti padeda vabzdžiai. Daugybė vabzdžių — drugiai, bitės, samanos — minta tuo saldžiu

skystimu, kurio išleidžia žiedai. Ieškodami to skystimo, vabzdžiai skrajoja nuo vieno žiedo prie kito, paliečia dulkinės ir apsikrečia jų dulkelėmis. Lėkdami paskui prie kitų žiedų, jie nešasi su savim dulkelėmis.

Kad ne vabzdžiai, tai daugelis augalų liktų neapdulkėjusių ir neduotų sėklų. Kad taip tikrai yra, galime matyti iš tokio pavyzdžio. Iš Europos į Australiją buvo nuvežta dobilų, kurių seniau ten nebuvo. Dobilai gerai augo, gausiai žydėjo, bet nedavė sėklų. Mat, dobilams padeda apdulkėti samanos, kurių tada Australijoje kaip tik nebuvo. Vėliau buvo nuvežta į Australiją samanų;

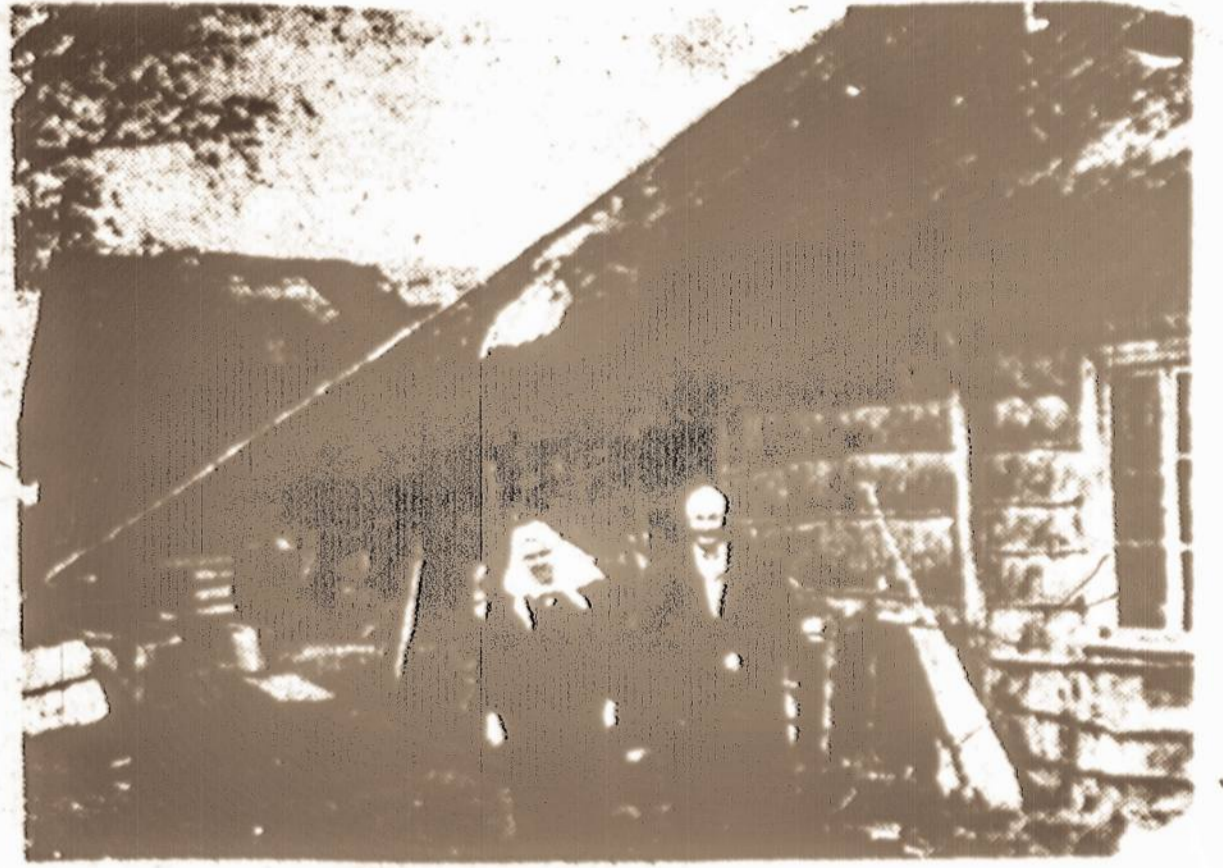
veikiai ten jų daugiau priviso, emė jos dulkingi dobilus, ir dobilai emė nokinti sėklas.

Augalai, kuriems vabzdžiai padeda apdulkėti, patys stengiasi jų prisivilioti. Dėl to tokių augalų žiedai yra dideli, skaisčiais vainiklapiais, o kur mažesni, tai, į krūvą susitelkę, sudaro didelius žiedynus. Tokius vainiklapius vabzdžiai iš tolo mato. Vadinasi, žiedo vainikėlis ne tik saugo vidurines žiedo dalis — kuokelius ir gurkulelius, bet dar ir kita darba dirba — vilioja vabzdžius. To paties tikslo siekdami, dangelis augalų, ypač tie, kurių vainikėliai nedideli ir neskaisčiai, labai gardžiai kvėpia. Vabzdžiai įkvepia kvapą ir leidžia tiešiai prie tų žiedų. Bet labiausiai vabzdžius vilioja saldžios medaus sultys (nektaras), kurių išleidžia tam tikros liaukutės.

Tačiau augalams neužtenka vien privilioti vabzdžius; reikia, kad vabzdžiai juos ir apdulkintų. Todėl žiedų kuokeliai ir gurkuleliai yra taip sutaisyti, kad vabzdžiai, siekdami savo tulpuvėliais saldžių sulčių, būtinai juos palietų. Kai kurie žiedai yra labai nepaprastai sutaisyti, būtent: kalavijo, plaveivės, naktinės žibutės, kartuolės ir kitų.

Didelėi daugybei augalų padeda vėjas apdulkėti. Tokių augalų žiedai visai kitaip sudaryti: juose nėra nei skaisčių vainiklapių, nei gardaus kvapo, nei saldžių sulčių, — visa tai jiems nereikalinga. Ne taip sudaryti, kad juos gali vėjas apdulkinti. Tie žiedai žydi kur plynoje vietoje, kad juos vėjas galėtų purtyti (rugių varpos, alkmio, beržo žirginiai ir kt.). Jų kuokeliai visada iškilę. Todėl vėjas lengvai gali dulkeles pagauti ir nunešti į kitus žiedus. Dulkelis tokiuose žieduose yra labai daug. Ties žydinčiu kanapynu visas debesys dulkelis plauko ore. Kada žydi pušys, metaus lašai nuo dulkelis dažnai net geltonai nusidažo. Pačios tokių žiedų dulkelės lengvos, smulkiutės ir sausos, lengvai gali ore skrajoti. Augalai, kuriems vėjas padeda apdulkėti, dažniausiai auga dideliomis grupėmis. Tai jiems taip pat padeda apdulkėti.

JONAS MIŠKINIS

Si neseniai iš Lietuvos gauta nuotrunka akivaizdžiai rodo, kaip dabar ten gyvenama. Tokių namų — su šiaudinėmis sienomis — Nepriklausomojoje Lietuvoje nebuvo. Bet komunistai giriasi "tarybinio ūkio pažanga"...

Tau

(Prisiūsta iš Lietuvos)

Aš likau parėmus tarpvarty darželio.
Tu, paspaudęs ranką, tyliai nuėjai.
Ašarom sidabro verkė rūtis žalios,
Verkė ūkanoti tėviškės laukai.

Lengvai mėtos šeivos staklių ažuolinių,
Tiesias lino drobes taip baltai baltai.
Rankšluostin įausiu — Lietuva, Tėvyne
mūsų, didvyrių tu žemė — mes tavo vaikai.

Suspindės saulelė ūkanotą dieną,
Kuomet tu sugrįši baltu žirgeliu!
Tau vandens atnešiu moliniam ašotį,
Duosiu nusišluostyt rankšluostiu nauju.

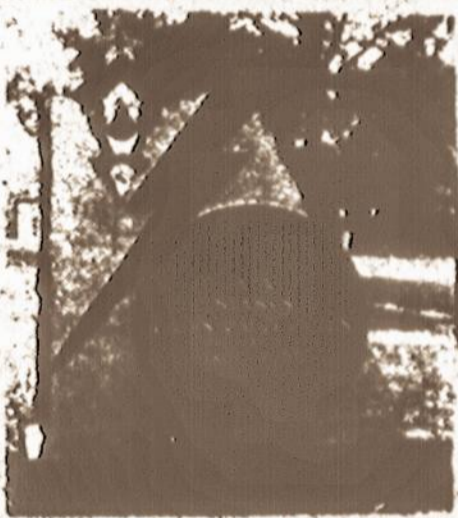
MAMA

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 West 111th Street
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Sv. Kazimiero kapų)

TELEFONAS:
BEEdmcrest-3-6335
KALBA LIETUVISKAI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vesinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVARIEMS REIKALAMS

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADZIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona ir pyragai
vedybiniai ir kitokiems pokyčiams.

Patarnavimas naminiams ir greitai.

36-48 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Tel. STagg 2-5938

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS SAVININKAS

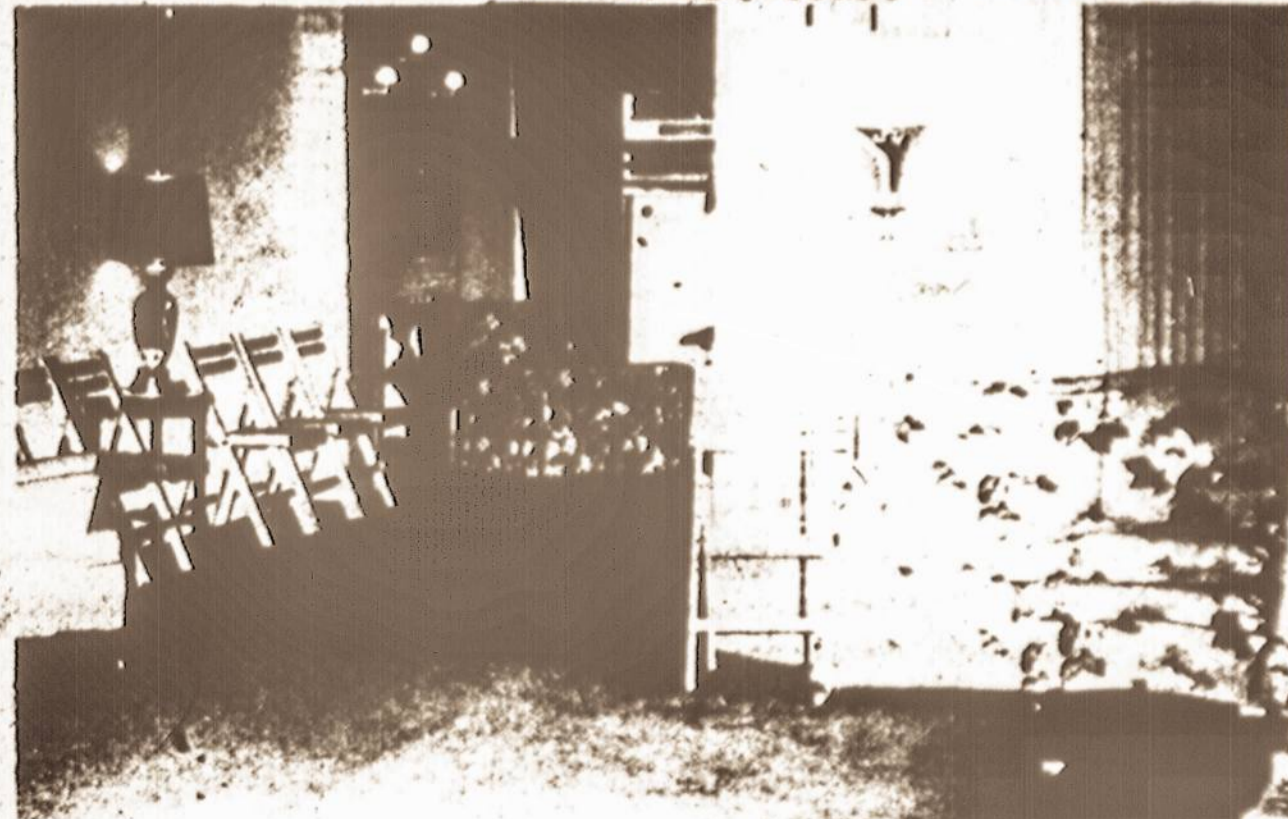
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. U.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA: televizija, radijas, HI-FI
fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbiai, 40% NUOLAIDA VOKIŠKIEMS HI-FI

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v. Tel. AP 7-0349

AUGUST P. GUSTAS, Inc. Laidotuvių direktorius

354 MARCY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas:
EVERgreen 7-4774

Naujai įrengtos
kopyčios yra vos 2
bloki nuo Broadway.
Pardėjama važiuojant
BMT, INS traukiniais
ir autobusais.

Dang vietos
automobiliams pasistatyti